

Комун КОРНО

ВКП(б) Мишкан Райкомын да РИК-ын органжэ
вич кэчэш пORYK лэктэш

Газет ан:
ик ийлан 5 тэңгэ,
6 тылзылан 3 т.

Адрес: БАССР,
дер. Мишкино.

Куго йэн-влак туныкты- маштэ ик вэрыштэ тош- кэштмашым кызытак пытараш

Грамотдымо дэн шагал грамотан влакым туныкты-маш куго политик задачэ улэш. Тугэ гынат, грамотдымо дэн шагал грамотан влак туныктымаш районштына кўлэш вэрыштэ огыл. Тачсэ кэчылан чылажэ 9293 йэн да ты чот гыч 4946 грамотдымо влакым туныкташ тийыш улына. Кызыт улыжат 763 грамотдымо, 983 шагал грамотан, чылажэ 1746 йэн гына тунэмыт. Туныктымашын аламан миймашыжэ тыдэ йал совет прэдсэдатель, колхоз вуйлатышэ-влак могырым ты пашаш йўштын ончыма гыч да сэкцэ влак пашам ыштыдыма гыч улэш. Путыракшым Кўрзэ, Кужнур, Куго Соказа, Йанагуш, йал совет влак аламан туныктат. 10-шо нойабрлан (РОНО сводко почэш) Кужнур йал советыштэ 6 грамотдымо, 18 шагал грамотан-влак гына туныкталтыч. Куго Соказа йал советыштэ 18 грамотдымо, 16 шагал грамотан-влак тунэмыт. Урйадэ, Нагрэтдин йал совет-влак, туныктымашым организаватьлэнак огытыл.

Чорай, Монар йал советлаштэ туныктымаш организаватьлалтын гынат, Чорай йал совет прэдсэдатель Сашэнькин, Монар йал совет прэдсэдатель—Алкадыров куго йэн влак туныктымаш миймэ нэргэн сводкым изэ пашаз ужын, пудэ кийат. Кигагэ Тамак йал совет прэдсэдатель Бабичэв Гата туныктымаш огэш мийэ гынат, 13 грамотдымо, 10 шагал грамотан влак тунэмыт, манын сводкым олталэн пуа.

Куго йэн-влак туныктымаш аламан миймэ вэс причинжэ—тыдэ йал совет прэдсэдатель, колхоз-вуйлатышэ, йал совет члэн, колхозысо бригадир-влак ышкэ влак огыт тунэм, сэмийаштым, ўдрамашыштым тунэмаш огыт к о л т о. Тунэмаш пашам огыт вуйлатэ. Мишкан йал совет прэдсэдатель Саликайэвше гын—ликвидатор влак ойыралтын, туныктат, нунын пашашт—манын кийа. Чыла пашам ликвидатор-влак ўмбак гына сўмырэн, грамотдымо, шагал грамотан-йэн влакым школышко чыланат толмыштым шуктышаш вэрч польшым ок пу. Ышкэнжым туныктымаш паша гыч пэш куштылгын гына утарнэжэ.

СОВЭТ-ВЛАКЫН ВСЭБАШКИРСКЭ ЧРЭЗВЫЧАЙНЭ 10-шо сйэздшэ

Нойабрын 12-жо Дворэц культурэш совет влакын Всэбашкирскэ чрэзвычайнэ 10-шо сйэздшэ почылто.

Сйэздыш Пошкырт Автоном Совет Социалист Рэспубликын тўрло нацийжат—башкир, тотар, руш, марий удмурт, украин да моло наций влак прэдставительышт—510 дэлэгат погыныш.

6 сагат кас, президиумышто Исанчурин, Тагиров, Булашэв йолташ влак лийт да дэлэгат влак Пошкырт парторганизацэ да правительствэ вуйлатышэ влакым салам мут каласымэ дэн да кужашын сово кырмаш дэн ваш лийт.

Сйэздым Пошкырт Рўдо Исполнительнэ Комитэт прэдсэдатель Абзал Тагиров йолташ почо. Сйэзд президиумыш Быкин, Исанчурин, Тагиров, Булашэв, Мокэйэнко, Зэликман, орэноносэц Винничэнко, Утышэв, Кашапов, Алмакайэв, стахановэц влак—Шарафудинов, Рахматуллин, Камалетдинов да моло йолташ влак—чылажэ 49 йэн сово кырмаш дэн сайлалтыч.

Кужашын сово кырмаш дэн, „ура!“ да „эсэн лийжэ мэмран йўрәтымэ—Сталин!“—манмэ йўк влак дэн ваш лийын, почотно президиумыш Сталин, К а л и н и н, Мелотов, Ворошилов, Каганович, Андрэйэв, Косиор Микойан, Чубарь, Петровский, Постышэв, Рудзутак, Жданов, Эйхэ, Йэжов, Димитров, Гэрман компартийн вождышо—Тэльман, Испан компартий сэкрэтэр Хозэ Диас йолташ влакым сайлат.

15 йэн гыч мандатнэ комисэ, 11 йэн гыч сйэзд сэкретариат влак сайлымэ дэч вара, сйэздын ончышаш пашажэ ик йўк дэнэ пэвгыдэмдалтэш.

Сйэзд ончышаш пашан пэрвой йодышыжо—Пошкырт АССР сталинский Конституцэ нэргэн БашЦИК прэдсэдатель Тагиров йолташ ышкэ докладшым Пошкырт йылмэ дэн ойла. Сйэздыш толшо дэлэгат влак кужашын сово кырмаш дэн ваш лийт.

(ВалТАСС радиогрaмм гыч)

Кас тунэмме партийнэ школын пашажым сайэмдаш

ВКП(б) райкомын лукмо пунчалжэ почэш октябрьн 10-ж гычын Мишкан ВКП(б) райком пэлэн кас тунэмме партийнэ школ почылто. Ты школын программжэ чылажэ йят пэлылан чотлалтын, тунэмаш арнаш кок кэчэ кас сайын 4 сагат дэн эртаралтэш. Школышко чылажэ 35 йэн кошташ тийыш. Школ пашалан тўвалмэ годымак колышташ коштшо йэн влакын руш йылмым (граматика да литератур) шинчымышт ончалтэ. Ты ончымо почэш тунэмаш коштшо йэн влак гыч шукужо грамматикым пушкыдын шинчымашыштым ончыктыш. Тугак математикамат пэш пушкыдын тунэмшэ йэн влак улыт.

Кўшно ончыктымо влакым ушыш налын посна комунист влак пэрвой кэчыгычак чын кўмылыштым пыштэн тунэмаш пижыч. Тэвэ Задорожнайа йолташ, ВКП(б) кандидат, тудо ик заньатийымат огэш кодо. Тунэмме нэргэн тудо тыгэ ойла—Чын, мыйын тунэмэм шагал, ты школ почылтышын мый шуко гына шинчымашым налын лэкташ шонэм, садылан ик кэчымат кодытэ тунэмаш кошташ тыршэм. Ты школ мыйын пашаштэм пэш куго польшышым пуа. Тугак Бэзбородов, Малмыгин, Шахринов, Шамсутдинов, Халитов влак ик заньатийым кодытэ тунэмаш коштыт.

Тўвалмэ годсэк школышто 9 гана заньатий лийэ. Тугэ гынат тунэмаштэ куго ситыдымаш влак улыт: 35 йэн гыч 15—20-жо вэлэ коштыт, молюжо гын йа йалт огыт кошт, йа заньатийым кодытэ коштыт. Тэвэ МТС парторганизацэ гыч Бикбулатов Саитхан ик за-

ньатийыштат лийын огыл, тувэчак Корольов, Кутлыкэйэв йолташ влак ик кок заньатийыштэ вэлэ лийыныт. Райсойуз пэрвичнэ организациэ гыч Карэнькин, ВКП(б) кандидат, тудо тунэмме пашашкэ лэш йўштын онча, тунэмшаш кэчыштэ йа йорий иктаж вэрыш лэктын кайа, йа тэрныжэ кийа гынат ок мийэ. Тудо пашам кугын ыштышыла койэш.

НКВД организациэ гыч Йандуганов Йасий ик заньатийыштат лийын огыл, тунэмаш кўлэш манмэ мутым, тудын колыштмыжат ок шу.

Тунэмаш коштшо влак коклаштэ школышко йарапагытэм эртараш миймэ гай мийшэ йэн влакат улыт, книгам мондэн кодэныт, карандаш, ручка, кагаз укэ.

Ты улшо ситыдымаш-влак мом ончыктыт? Эн ончычак йужо йэн-влакын кас тунэмме партийнэ школын порысыжым огыт умло. Молан манат гын, вэт ты школан партий шуко гына оксам кучэн йэнгым туныктынэжэ. Вэс могырым школыш пашажым сайэмдаш парторг-влак шагал полшат. Тунэмаш коштдымо йэн влакым шинчат гынат, молан мийдымыштым огыт тэкшырэ, мэрым огыт штэ.

Шукэртэ огыл кас тунэмме партийнэ школын пашажым сайэмдымэ нэргэн ВКП(б) райком засэданыэ пунчалым лукто.

Ты пунчалыштэ тунэмаш коштымашым да тунэммын качэстыжым сайэмдаш полшаш эн ончычак парторг-влаклан кўшталтын.

Ончылыкылык лышыл жапыштэ кас тунэмме партийнэ школын пашажым кўлэш кўкыштын нёлталман. Н. ПРОКОПЬЭВ

Культур пёртышто, культур лийман

„Энгэльс“ колхозыи культур пёртым почмылан шуко жап лийэш гынат, ты пёрт йалыштэ, культур шарымаштэ тўг вэрым налын ок шого. Колхоз массэ коклаштэ культур пашам намаймэ дэч ончыч, культур пёрт кўргышто культурлын лийман. Пёрт кўрго волгыдо, эрэ, пырдыжыштэ сай плакат, лозунг, колхоз массым культурлын илаш шушыш шогыжо. „Энгэльс“ колхоз культур пёртышто тыдэ укэ. Пырдыжыштэ пурак, лозунго-влак кузэ лийэ тугэ пыжыкталтын. Пўкэн, устэл влак

улыт гынат, порын рят дэн кодалтын огыл. Культур пёрт вуйлатышэ Тойгузин ты пашаштэ шуко жап годсэк ыптэн толэш гынат, культур пашам сай кодаш ок шоно. Улшо кнага, журнал влакымат шолышт пытарат, манын шкап гыч шуэн луктэш. Колхоз рвэээ влак коклан гына шашкэ, шахмат дэн модаш погынат. Нунын коклаштэ сылнэ мутан кнага влакым йўкын лудмашат, газет оқы машат огэш эртаралт.

Культур пашам сай шындышашлан Кўрзэ йал совет дэн „Энгэльс“ колхоз правлэньэ могырым ситышын огыт полшо. Полшымо огыл, культур пёртлан кáрасэнымат огыт нал.

Колхоз рвэзын культур йодышыжо кэчылэч-кэчын кушкэш. Нунын йодышыштым шуктымаш тыдэ мэмнан порыс.

ДОПРИЗЫВНИК

ОЖНО

„КУШ КАШАШ“?

КЫЗЫТ

„КУШ КАШАШ“?

ТЭЛЫЛАН ВОЛЫК ВИЧАМ ЫШТЫМЭ ДА КУРГЫМ ЙАМДЫЛЫМЭ НЭРГЭН

(Район совет-влакын чрзвычайнэ 4-шэ сйээд пунчал гыч)

Район Совет влакын чрзвычайнэ 4-шэ сйээднэ тэлылан волык вичам ыштымэ да кургым йамдылымэ нэргэн докладым коллештын, палдыртыш:

а) Район совет влакын 11-шо сйээд дэн 4-шэ чрзвычайнэ сйээд коллашты волык орчыктарымаш йа-тыр ончык кайен. 5587 волык вуй чотан 107 молоч-но товарнэ фермэ, 2486 вуй чотан 72 СТФ, 3466 вуй чотан 23 ОТФ, 246 вуй чотан 4 КТФ да тулэч мо-ло (кролик, чывэ) фермэ влак организоватълэмэ. Укэ тугай колхоз, кушто фермэ организоватълэмэ огыл, кажнэ колхозыштат уло.

б) Куго порот волык артирмаштат паша сай гы-на шиталтын. 310 вуй по-ротан тўкан волык, 230 вуй сьсна, 517 вуй поротан тага да моло волык вла-кым налылти. Районышто 2 плэмэннэ, МТФ, 7 СТФ уло.

в) Ушкалдымэ колхоз-ник влакым ушкалан ыш-таш, ситышын полын пуал-тын. Контрактацым эртары-мэ коч ты кок ий коллаш-тэ колхозник влаккан 2580 прэвэ пуалтын.

Волык вуй чотым 1930 ий дэн таястарэн ончымо-годым, тўкан волык—160 процент, шорык дэн кэза—140 процент да сьсна 8 га-на артэн.

Тугэ гынат, район кьр-гышты жыводноводствын об-шо састойнабыжэ кьны-шашлык огыл.

Волык брчыктармэ, сак-лэн куштымэ нэргэн пра-вительствын рэзэньышт-лак, РИК да ВКП(б) рай-комын указаньышт влак-ильэ гынат, йужо ик йал-совет, колхоз влак илы-шыш пушкыдын пуртат. Массэ коллашкэ ситышын огыт увландарэ. РИК, Рай-ЗО, МТС, йал совет, кол-хоз влак волыкым брчык-тармаш, рвээзэ волыкым-саклымашыш шонымашым-кўлэшыш ушэн огытыл. Волык колмаш МТФ-штэ—4 процэн, СТФ-штэ—11 процэн, ОТФ-штэ—15 процэн-тыш шуэш.

Поротан производитель-лак ситышын огыт пайда-ланалт. Сандэнат мэтизацэ-план тэмын огыл.

Курго йамдылымаш план—56 процент гына тэмын. Фермэ влак 84 процентлан-гына йамдылэныт.

Районыштына ветэринар, зоотэхничэскэ паша влак-сай кадр влак ситыдым-лан пушкыдын шукталтэши,—манын сйээд палдыртэн-кодшыш.

Кўшан ончыктымым-ушыш налын, район совет-влакын чрзвычайнэ 4-шэ сйээднэ пунчалэш:

Колхоз фермыласэ, кол-хозник влак да ышкэт озан-влак ышкэ кидыштын ку-чымэ волыкым брчыкта-рымаш план шуктышашлан-тэлым чыла волыкым он-

чэн, саклэн лукмаш тўг по-рыс улэш. Фермысэ во-лык вуй чотым кэмыт-маш влак ваштарэш чот-кучэдал шогаш йал совет, колхоз актив влакым мо-билизватълаш, РайЗО, МТС, йал совет да колхоз-влакым сйээд обэзатълэ.

Тэлэ жапыште волыкым-пукшэн лукташ ситышын-кургым йамдылшашлан ку-гыжаныш курго йамдылаш-пумо планым ик мут кала-сыдэ тэмаш чыла йал со-вет, колхоз правлэнь влак-лан кўшташ. Тылдан вэрч, ты кодшо жапыште лыш-таш, тумака, кушшо шудо-погымашым эртараш.

Фермысэ волыккан кур-го шупшыктымашым орга-низоватълаш да 10-шо но-ябр мартэ коштра кургын-50 процентным волыкым-тэлылан кодымо вэрыш-кондэн ситараш. Чыла кур-гым фермэ вуйлатышэ, па-су бригадын бригадыжэ-влаккан акт почэш пуаш, сак оролым кодаш.

Колхозник влакын, сады-как ышкэт озан влакын-личнэ кучымо волыкыш-лан кургым йамдылмаштэ, шупшыктымаштэ вичам-шгымаштэ конкретлэ по-лышым пуаш.

Кажнэ колхозышто улшо-чыла кургым учотыш на-лаш, 5-шэ ноябр мартэ-пукшаш нормым ыштэн-райЗО-ш пэнгыдэмдаш. Фермысэ кургым пукшымо-нэргэн кэчэ йэда контроль-ым намийаш.

Коштра кургым саклэн-кучылтшашлай чыла фермэ-да обшо имнэ вича-влакэш-кормо паритлымым, олым-пучкэдымым ышташ, олым-извэстковатълаш вэ-рым (пёртым) ышташ кол-хоз вуйлатышэ-влакым-обэзатълаш. РайЗО дэн-МТС-влаккан кормо парить-лымашым, извэстковать-лымашым эртарымэ чотыш-то конкретлэ указаньым-пуаш обэзатълаш.

Кўтышто коштыш волы-кым вичаш (стойлаш) пур-тымэ годым, ондак рвээзэ-волыкым пурташ. Шолдра-волыкым, паша гыч утарал-тшэ имнэ-влакым кэлгэрак-лум вочмэшкэ кондышташ, ситышын канышым пуаш.

Волыкым ир йанлык-кучыма гыч саклышашлан-сай оролым, йўт оролым-пычал дэн шогалташ чыла-колхоз вуйлатышэ-влаккан-кўшташ. Союзпушнинлан-бойэприпасым (пычал, тар, дробь,) колхоз влаккан-ужалаш ойыраш кўшташ.

Волык ончышо кадр-влакым пэнгыдэмдымаштэ-паша вийым организовать-лымашкэ курго шонышым-ушаш. Волык ончымашым-сайэмдаш полшышо колхоз-массын ойышт-влакым-илишыш пуртэн шогаш, ну-ным пашаш шупшаш.

Чыла колхозласэ волык-вичасэ, тэрысым, шўкым, лаврам эрыктэн лукташ, волык вича-влакым ошэм-даш, дизенфексийым эрта-

раш. Рвээзэ волыккан посна-шокшо вичам, родильнэ-вичам кўчык срокышто-шуктэн, волык пэтыраш-ситышэ вэрым кызытак-йамдылэн кодаш. Волык-вича-влак йамдэ улмыжым-ончэн лэкташ йал совет-влаккан кўшташ.

Чыла колхоз фермысэ-волыккан, имнэ-влаккан-зоотэхничэскэ, ветэринарнэ-осмотрым эртараш, чэрлэ-волыкым посна ойыраш-райЗО-лан кўшташ.

Чыла колхозласэ вўд-лэкмэ вэрым, виньэм-тэлым волык йўктышаш-лан эрыктэн, тазартэн ко-дыкташ колхоз вуйлатышэ-влаккан кўшташ.

Плэмэннэ фермыласэ во-лыкым тэлылан шогалты-маштэ посна шонышым-ушаш. Шагал продуктым-пушо волыкым ончэн, браковкым эртараш. Плэ-мэннэ производитель вла-кым ончымашым посна ор-ганизоватълаш да шушаш-случко кампаньэ жапыште-случитьлышаш волыкын-90 процентным мэтизацым-эртарашлан нуно йамдэ-лийман.

Пытаргыш жапыште кол-хозник влак курго укэ, ма-нын волыкыштымэ ужал-маш влак улэда да волык-спэкулярироватълымаш шар-лэн. Колхозникын личнэ-кучымо волыкышым саклэн-лукмо нэргэн массэ увлан-дарымаш пашам кумдан-намийаш Рай-ЗО, йал совет-колхоз влаккан кўшташ.

Райпрокуратурлан спэку-ляцэ ваштарэш вийын ку-чэдалаш, титакан влакым-дэнгыдэ мут кучымашкэ-кодаш кўшташ.

ВОЛЫККАН ШОКШО ВИЧА ШУКТАЛТЫН

„Шэмэр“ колхоз, волык-лан вича влакым ыштэн, шокшэмдэн шуктыш.

Колхозысо 76 вуй курго-имнылан у стандартнэ-вича ышталтэ, 6 вуй рам-бульэ тага дэн 5 вуй бэло-англи порот сьсна влаккан-вичам влокшэмдымэ.

Ушкэл фермэ дэн талгы-дэ влаккан—стандартнэ-вича огыл гынат, тыглай-вичам олмыктэн йыржым пўр-

Волыккан вича йамдылалтын огыл

„Быкин“ колхоз кодшо-ийлаштэ Архангэль район-гыч бэстўж порот ушкэл-влакым кондыш. Тэнэйэ-кэвэжым 5 рамбулэ порот та-гам, орловский порот ожим-нальэ. Кызыт колхоз-ушкэл фермысэ ушкэл-влак-курго поротан улыт.

Тугэ гынат, волыккан-шокшо вичам ыштымаш, кургым йамдылмаш пушкы-до. Фермэ ушкэл-влаккан-вича ышталтын огыл. Уш-кал-влак лэвэтдымэ вичаш-тэ, лавраштэ шогат. Пэты-раш вича укэлан кьра 35

„ПАРИЖ КОМУН“, „КОМУНАР“ КОЛХОЗ ФИНАНСЭ ДИСЦИПЛИНЫМ ПУДЫРТАТ

Йал озанлык артэль лыдэ кучэн кийыктэн устав кўштымэ войнча, договор почэш, колхоз-влак ышкэ оксам-тым Госбанкыштэ, ышкэ-счотыштышт кучаш тийыш да кугыжаныш-лан тўлышаш порысыш-тым жапыштыжэ тўлэн-шогаш тийыш. „Париж-Комун“ колхоз кугы-жанышлан тўлышаш по-рысыжым тўлымадэч шы-лаш шовэн колхоз прав-лэнь пэлэн „шэм кас-сым“ почын 6565 тэнтэ-оксам банкыш сдавать-

да тўрло вэрэ кучылт-пытэрэн.

Кызыт 2800 тэнтэ-налог, бачкылан—9835 тэнтэ ссудым тўлыша-шыжэ уло.

„Комунар“ колхоз „шэм кассым“ почын оксам кучэн кийа.

Тыгай финансэ дисци-плиным пудыртышо кол-хоз вуйлатышэ-влакым-пэнгыдэ мут к у ч а ш-кодыман.

Д. А.

Спэктакль пэш кэлшыш

Ноябрын 11-жэ, Миш-кан рўдб клуб пэлэн орга-низоватълэмэ руш драм-кружок Островскийын „Без-вины, виноваты“ пьясшым-модын ончыктыш. Спэкта-кль ончаш толшо калыккан-пэш кэлшыш.

Сцэнэ сай оборудовать-лалтын да модшо влак ро-лышылтэн кьра вургэм-чийэныт.

Модшо влак гыч—Тара-

барин, Яковлэв, Яковлэ-ва, Мальков, Дроздов, Час-тоступов—сай модыт. Драм-кружокын пашажэ сайэм-шашыжэ палын койэш.

Клуб пэлэн марий драм-кружокымат организовать-лаш кўлэш. Вэт кок ий-годсэк ик „Ланчык Кари-тон“, пьясшым вэлэ модын-ончыктышт. Драм кружо-кым организоватълаш ус-ловий уло. АТНАБАЙЭВ

Загитов порысыжым ок тўлэ

„Фрунзэ“ колхоз члэн-Загитов Маслахутдин ны-ло порысыжымат тўлэн-огыл.

Кугыжанышлан пушаш-шыл налогом 1933 ий год-сэк ок тўлэ.

Ышкэжэ Янагуш йал со-вет финансэ сэкцэ вуйла-

тышыжэ улэш. Зайомым-налогым, страховкым ту-лэч моло окса порысыжым-садыгак тўлэн огыл да сэк-ций пашамат аламан ишта.

Янагуш йал совет ты-дым шинча гынат, кэлшэн-ила.

БИКБУЛАТОВ

КОЛХОЗЫМ САЙЫН ОК ВУЙЛАТЭ

„Чэвэрнур“ колхоз вуйла-тышэ Байдимиров Изибай-колхозым кўлэш сэмын-огэш вуйлатэ. Нарядым-тылзэ годсэк пумашыжэ-укэ. Волык курго пасуш-то шгланэн кийа. Вича-вла-кымат шокшэмдаш тўналмэ-огыл.

Тэвэ 25-шэ октябрьш-тэ 1-шэ бригадын имнэ-вичажэ йўлыш. Ындэ ты-бригадын имныштылан вича-укэ, пасушто коштыт. Ты-пожарыштэ 16 орва нарэ-оным дэн шудо йўлыш.

Байдимиров колхозым-вуйлатышаш олмэш, арака-корка влакым йастарэн-коштэш, ты пашам чыла-колхозникат ужын шога. Байдимиров имаштат кол-хозым вуйлатыдэ кошто, тэвэдэ влакым колмаш-шуктэн ильэ. Тэнийат гу-валын мо? Колхоз рэвиз-комие дэн, Йылыш йал со-вет тыдым ужын шогат гы-нат, огыт тьрлатэ К.

Отв. редактор Ш Васильев

Утеранный военый билет—на-имя Галактинова Павела, Ахия-рова Габдрахмана считать не-действительным.